

Burt concludes, it has come to represent "the very essence of a Western identity"—a state of consciousness that modern culture has learned to value as authentic, creative, and defining . Yet this valorization exists in productive tension with the "liminal trap" identified by Lazzara: the possibility that adolescence, once celebrated as a period of promise, has become a permanent condition of uncertainty from which no genuine maturity is possible .

The literary interpretation of adolescence thus serves as a cultural barometer, registering shifts in how societies understand development, progress, and the meaning of adulthood itself. Whether through the "brilliant callowness" of adolescent poetics, the suspended temporality of modernist fiction, or the dialogic construction of subjectivity in contemporary novels, the figure of the teenager remains one of literature's most powerful instruments for asking what it means to become—and to remain—a self in the modern world. The ongoing comparative study of these representations across national and cultural traditions promises to deepen our understanding not only of literary form but of the very conditions under which human identities are formed, contested, and transformed.

#### References

Burt, Stephen. *The Forms of Youth: Twentieth-Century Poetry and Adolescence*. Columbia University Press, 2007.

Lazzara, Damon Lindler. *The Modern Myth of Adolescence: Coming-of-Age as Deviation from Maturation*. Doctoral dissertation, York University (Canada), 2012.

McCallum, Robyn. *Ideologies of Identity in Adolescent Fiction: The Dialogic Construction of Subjectivity*. Routledge, 1999.

Esty, Jed. *Unseasonable Youth: Modernism, Colonialism, and the Fiction of Development*. Oxford University Press, 2024.

Remigio, Myra. *Adolescent Empires: Identity, Liminality, and Advocacy in Contemporary American Literature*. Doctoral dissertation, The George Washington University, 2008.

Shermatova, Sevara. "Comparative Analysis of Teenager Image in English and Uzbek Literature." *Azerbaijan Elm Merkezi*, 2025.

Qo'chqorova, Oysha. "Uzbek Literature's Role in Shaping Teenagers' Moral and Spiritual Worldviews." *Acta NUUz*, 2024.

### **MASOFAVIY TA'LIM SHAROITIDA RELIGIONIMLARNI O'RGANISHNING INNOVATSION USULLARI**

*To'ychiyeva Zuleyxa Xamraqo'lovna*  
*Guliston davlat universitet o'qituvchisi*  
*E-mail. [zulayxot775@gmail.com](mailto:zulayxot775@gmail.com)*

**Annotatsiya:** Mazkur maqolada masofaviy ta’lim sharoitida diniy leksika — religionimlarni o‘rganishning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilinadi. Diniy leksikaning til tizimidagi o‘rni, uning tasnifi, semantik xususiyatlari hamda zamonaviy axborot texnologiyalari asosida o‘qitish usullari yoritiladi. Shuningdek, innovatsion pedagogik yondashuvlar, raqamli platformalar va interaktiv metodlar yordamida religionimlarni samarali o‘rgatish imkoniyatlari ochib beriladi.

**Kalit so‘zlar:** Religionimlar, diniy leksika, masofaviy ta’lim, innovatsion metodlar, terminologiya, teolingvistika, elektron ta’lim, lingvistik tahlil.

**Аннотация:** В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты изучения религиозной лексики (религионимов) в условиях дистанционного обучения. Анализируются место религиозной лексики в языковой системе, её классификация и семантические особенности, а также современные цифровые методы обучения.

**Ключевые слова:** Религионимы, религиозная лексика, дистанционное обучение, инновационные методы, терминология, теоллингвистика, электронное обучение, лингвистический анализ.

**Abstract:** This article analyzes the theoretical and practical aspects of teaching religious vocabulary (religionims) in the context of distance education. The role of religious lexicon in the language system, its classification, semantic features, and modern digital teaching methods are discussed. Innovative pedagogical approaches and digital tools for effective learning are also explored.

**Keywords:** Religionims, religious lexicon, distance education, innovative methods, terminology, theolinguistics, e-learning, linguistic analysis.

Zamonaviy ta’lim tizimida raqamlashtirish jarayonlari jadallik bilan rivojlanib borayotgan bir davrda masofaviy ta’lim shakli alohida ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, ijtimoiy-gumanitar fanlar, jumladan tilshunoslik sohasida ham yangi metod va texnologiyalarni joriy etish dolzarb vazifalardan biridir. Shu nuqtayi nazardan, diniy leksika — religionimlarni o‘rganish masalasi ham yangicha yondashuvni talab etadi.

Diniy leksika tilning ishlatilish doirasi chegaralangan qatlamiga kiradi. U jamiyatning ma’lum ijtimoiy, madaniy va diniy qatlamlari nutqida faol qo‘llaniladi. Biroq bugungi globallashuv sharoitida bu leksik qatlamning qo‘llanish doirasi kengayib, umumxalq iste’moliga kirib bormoqda. Shu bois, uni zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida o‘rganish muhim ilmiy va amaliy ahamiyatga ega.

Diniy leksika tilshunoslikda murakkab va ko‘p qirrali hodisa sifatida qaraladi. U faqat konfessional terminlardan iborat bo‘lib qolmay, balki falsafiy, ma‘muriy, madaniy, tarixiy va hatto geografik tushunchalarni ham qamrab oladi. Shu sababli diniy leksika keng semantik maydonga ega bo‘lgan lug‘aviy qatlam hisoblanadi.

Termin tushunchasi esa bu jarayonda markaziy o‘rinni egallaydi. Termin — muayyan bilim sohasi doirasida shakllangan, aniq va yagona ma’noga ega bo‘lgan til birligidir. Diniy terminlar ham shu xususiyatlarga ega bo‘lib, ular ko‘pincha barqaror, tizimli va ilmiy uslubga xos bo‘ladi.

Tilshunos olimlar diniy leksikani turli mezonlarga ko‘ra tasniflashgan. Masalan, ayrim tadqiqotchilar uni:

- semantik xususiyatlariga ko‘ra,
- funksional vazifasiga ko‘ra,
- ijtimoiy qo‘llanish doirasiga ko‘ra ajratadilar.

Boshqa yondashuvlarda esa diniy leksika quyidagi guruhlarga bo‘linadi:

1. Ilohiy tushunchalarni ifodalovchi birliklar
2. Diniy marosim va amallarni ifodalovchi terminlar
3. Diniy shaxslar va obrazlarga oid birliklar
4. Diniy-huquqiy va axloqiy tushunchalar

Bu tasniflar diniy leksikani chuqurroq o‘rganish va uni o‘qitishda metodik asos yaratadi.

Diniy leksika kishilik jamiyatining tarixiy taraqqiyotida muhim rol o‘ynagan. Qadim zamonlardan boshlab din insonlarning dunyoqarashini shakllantiruvchi asosiy omillardan biri bo‘lib kelgan. Shu bilan birga, diniy til va diniy nutq ijtimoiy munosabatlarni tartibga solishda muhim vosita sifatida xizmat qilgan.

Mustaqillikdan keyingi davrda diniy qadriyatlarning tiklanishi o‘zbek tilida diniy leksikaning faollashuviga olib keldi. Diniy terminlar nafaqat diniy sohada, balki madaniyat, ta’lim va kundalik nutqda ham keng qo‘llanila boshladi.

Diniy leksika quyidagi funksiyalarni bajaradi:

- ❖ kommunikativ funksiya (axborot uzatish);
- ❖ kognitiv funksiya (bilim berish);
- ❖ tarbiyaviy funksiya (axloqiy qadriyatlarni shakllantirish);
- ❖ madaniy funksiya (milliy merosni saqlash);

Shu sababli diniy leksikani o‘rganish nafaqat tilshunoslik, balki pedagogika, sotsiologiya va madaniyatshunoslik uchun ham muhimdir.

Masofaviy ta’lim sharoitida religionimlarni o‘rganish an’anaviy metodlardan tubdan farq qiladi. Bu jarayonda raqamli texnologiyalar asosiy vosita sifatida xizmat qiladi.

Masofaviy ta’lim sharoitida diniy terminlarni o‘rganishda zamonaviy texnologiyalar muhim o‘rin egallaydi. Xususan, elektron lug‘atlar religionimlarni tezkor va samarali o‘zlashtirish imkonini beradi. Ular foydalanuvchilarga kerakli terminlarni qisqa vaqt ichida topish va ularning ma’nosini tushunishga yordam beradi. Shuningdek, bunday lug‘atlar audio va video materiallar bilan boyitilgani sababli o‘rganish jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo‘ladi. Terminlarning kontekstual qo‘llanishini ko‘rsatish esa ularni amaliy nutqda to‘g‘ri ishlatish ko‘nikmasini shakllantiradi.

Interaktiv ta’lim platformalari ham diniy leksikani o‘zlashtirishda muhim vosita hisoblanadi. Moodle va Google Classroom kabi tizimlar orqali testlar, viktorinalar va muhokama forumlari tashkil etilib, talabalar bilimni mustahkamlash mumkin. Bu jarayon o‘quvchilarning faolligini oshirib, mustaqil fikrlashga undaydi. Multimediya texnologiyalari esa murakkab diniy tushunchalarni sodda va tushunarli tarzda yetkazishga xizmat qiladi. Video darslar, animatsiyalar va infografikalar orqali o‘quv materiallari yanada aniqroq va esda qolarli bo‘ladi.

Bundan tashqari, sun’iy intellekt asosidagi tizimlar ta’lim jarayonini individuallashtirish imkonini beradi. Ular talabalar bilim darajasini tahlil qilib, har bir o‘quvchi uchun mos o‘quv yo‘nalishini shakllantiradi. Natijada religionimlarni o‘zlashtirish samaradorligi sezilarli darajada oshadi. Shu tariqa, innovatsion texnologiyalar masofaviy ta’limda diniy leksikani o‘rganishni yanada samarali va tizimli tashkil etishga xizmat qiladi.

Bugungi kunda quyidagi metodlar samarali hisoblanadi:

- ✓ Korpus lingvistikasi asosida o‘qitish;
- ✓ Diskurs tahlili;
- ✓ Kontekstual o‘rganish;
- ✓ Gamifikatsiya (o‘yinlashtirish).

Bu yondashuvlar orqali talabalar diniy terminlarni faqat yodlab qolmay, balki ularni real nutq jarayonida qo‘llashni o‘rganadilar.

Masofaviy ta’lim sharoitida religionimlarni o‘rganish zamonaviy tilshunoslik va pedagogikaning ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida shakllanib bormoqda. Diniy leksika tilning muhim va o‘ziga xos qatlamlaridan biri bo‘lib, u nafaqat lingvistik birlik sifatida, balki jamiyatning ma’naviy, madaniy, tarixiy va ijtimoiy tajribasini aks ettiruvchi vosita sifatida ham alohida ahamiyatga ega. Shu sababli religionimlarni o‘rganish jarayoni oddiy lug‘aviy birliklarni o‘zlashtirish bilan cheklanib qolmay, balki inson tafakkuri, e’tiqodi va madaniy merosini anglashga xizmat qiluvchi kompleks ilmiy faoliyatni o‘z ichiga oladi.

Bugungi kunda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta’lim jarayonini tubdan o‘zgartirib, masofaviy ta’limni samarali va qulay shaklga aylantirdi. Aynan shu sharoitda diniy leksikani o‘rganishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Elektron lug‘atlar, interaktiv platformalar, multimediya vositalari, sun’iy intellekt asosidagi dasturlar va virtual ta’lim muhitlari religionimlarni o‘zlashtirish jarayonini yanada samarali, tizimli va qiziqarli qiladi. Bunday texnologiyalar orqali o‘quvchilar nafaqat terminlarning ma’nosini bilib oladi, balki ularning qo‘llanish konteksti, semantik nozikliklari va funksional xususiyatlarini ham chuqur anglaydi.

Shu bilan birga, masofaviy ta’lim religionimlarni o‘rganishda individual yondashuvni ta’minlash imkonini beradi. Har bir o‘quvchining bilim darajasi, qiziqishi va o‘zlashtirish sur’atiga mos ravishda moslashuvchan o‘quv materiallarini taqdim etish mumkin. Bu esa ta’lim samaradorligini oshirish bilan birga, o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, tahlil qilish va ilmiy izlanish ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Ayniqsa, diskurs tahlili, kontekstual o‘rganish va korpus lingvistikasi kabi zamonaviy metodlar religionimlarning real nutqdagi o‘rnini chuqurroq anglashga xizmat qiladi.

Diniy leksikaning jamiyatdagi o‘rni ham beqiyosdir. U insonlarning axloqiy qarashlarini shakllantirish, madaniy qadriyatlarni avloddan avlodga yetkazish, ijtimoiy munosabatlarni tartibga solish kabi muhim funksiyalarni bajaradi. Shu jihatdan qaraganda, religionimlarni o‘rganish nafaqat tilshunoslik masalasi, balki ma’naviy-ma’rifiy tarbiya jarayonining ham ajralmas qismi hisoblanadi. Masofaviy ta’lim esa ushbu jarayonni yanada kengroq auditoriyaga yetkazish, bilim olish imkoniyatlarini demokratlashtirish va global miqyosda ilmiy hamkorlikni rivojlantirish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, masofaviy ta’lim sharoitida religionimlarni o‘rganish innovatsion pedagogik texnologiyalar, zamonaviy lingvistik yondashuvlar va raqamli vositalarning uyg‘unlashuvi asosida samarali tashkil etilishi mumkin. Bu esa nafaqat diniy leksikani chuqur o‘zlashtirishga, balki talabalarning umumiy ilmiy saviyasi, madaniy tafakkuri va kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi. Kelgusida ushbu yo‘nalishda olib boriladigan ilmiy tadqiqotlar va amaliy ishlanmalar ta’lim sifatini yanada oshirishga, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni asrab-avaylashga munosib hissa qo‘shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2017-yil 15-dekabrdagi ”O‘zbekiston islom akademiyasini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2018-yil 16-apreldagi ”Diniy-ma’rifiy soha faoliyatini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF – 5416-sonli Farmoni.

3. Нормаматов С. Ўзбек луғатчилигининг шаклланиши ва ривожланишида жаҳид маърифатпарварларининг ўрни: Филол. фан. докт. ... дисс. – Тошкент, 2020. – 60 б.

4. Berdialiye A., Ermatov I. Hozirgi o‘zbek adabiy tili (Leksikologiya, frazeologiya, leksikografiya). Universitet va pedagogika oliy o‘quv yurtlarining o‘zbek tili va adabiyoti bakalavri fakultetlari talabalari uchun darslik. – Toshkent, Turon-Iqbol, 2021. – 204-b.

5. ИСЛОМ энциклопедияси. – Тошкент: Ўзбекистон халқаро ислом академияси нашриёти, 2020. – 496 б.

6. Choriyeva S.S. Religious lexical units defining personal nouns in Uzbek dictionaries. Web of Scientist: International Scientific Research Journal 2022, 3(12).

7. Khakimov D.Y. The role of religious words in the Uzbek language. International Journal of Artificial Intelligence 2024, 4(08), 109–111.

## THE IMPACT OF GAMIFIED INSTRUCTION ON MOTIVATION AND ORAL COMMUNICATION SKILLS IN EFL CONTEXTS

*Milimo Mundia*

*Doctorate Student Namangan State Technical University*

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-7785-8582>

[Milimomundia89@gmail.com](mailto:Milimomundia89@gmail.com)

**Abstract.** Gamification is increasingly being used in English language teaching as a way to make learning more engaging, especially for non-philological students who often struggle with low motivation and limited participation in speaking activities. This study explores how gamified instruction can influence students’ motivation and oral communication skills in an English as a Foreign Language (EFL) context. Drawing on both international research and recent Uzbek studies, the paper positions gamification as a practical and learner-centered approach to addressing common challenges in language classrooms. A mixed-method research design was adopted, involving undergraduate students divided into experimental and control groups. While the control group followed traditional teaching methods, the experimental group participated in gamified lessons that included elements such as points, competition, role-play tasks, and interactive digital tools. Data were collected through speaking tests, questionnaires, classroom observations,